

«ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΑΓΙΟΙ»

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ
ΑΓΙΑΡΟΥΣΙΟΥ ΚΑΙ ΩΡΩΠΟΥ

Εβδομαδιαία έκδοσ# Του
Ιερού Ναού Αγίων Αποστόλων
Πέτρου & Παύλου
Πεύκης

Νικολάου Πλαστήρα και
Πατριάρχου Γρηγορίου Ε΄
Τηλ. 2108027738

E-mail : agioi.apostoloi@gmail.com
www.agioiapistoloi.gr

ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2018 ΙΑ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗΝ

Φωτίου και Ανικλήτου των μαρτύρων

έτος 11^ο Τεύχος 489

Οι συνέπειες των οφειλών

(Μητροπ. Ναυπάκτου Ιεροθέου)

Το σημερινό Ευαγγελικό ανάγνωσμα αναφέρεται στον οφειλέτη των μυρίων ταλάντων, ο οποίος δεν μπορούσε να επιστρέψει το χρέος του και ο κύριός του διέταξε να πωλήσουν τον ίδιο, την γυναίκα του, τα παιδιά του, τα υπάρχοντά του για να εξοφληθεί το ποσόν της οφειλής. Όμως, εκείνος ζήτησε συγγνώμη, η οποία του δόθηκε. Ενώ, όμως, εξοφλήθηκε το χρέος του με την μετάνοια, εν τούτοις ο ίδιος ήταν σκληρός στον σύνδουλό του, δεν τον συγχώρησε,

παρ' ό,τι του το ζήτησε, και τον έβαλε στην φυλακή. Αυτό το γεγονός μαθεύτηκε, οπότε ο κύριός του, ο οποίος προηγουμένως τον είχε συγχωρέσει, επανήλθε και τον παρέδωσε στους βασανιστές.

Η παραβολή αυτή αναφέρεται στην Βασιλεία του Θεού, στην οποία θα εισέλθουν εκείνοι που μετανοούν και ζητούν συγχώρηση από τον Θεό, αλλά στην συνέχεια και αυτοί συγχωρούν όλους εκείνους που τους έβλαψαν. Η εικόνα της παραβολής προέρχεται από την κατάσταση της εποχής εκείνης, ήτοι τα δάνεια, τις οφειλές και τις εξοφλήσεις δανείων. Όταν δεν μπορούσε να εξοφληθεί το δάνειο, τότε παραδινόταν ο οφειλέτης στους βασανιστές, πωλείτο ο

ίδιος, η γυναίκα, τα παιδιά, γινόταν κατάσχεση της ατομικής περιουσίας, έμπαινε στην φυλακή. Την εποχή εκείνη τα πράγματα ήταν δύσκολα, αφού επικρατούσε και κυριαρχούσε ο θεσμός της δουλείας και επικρατούσε ο σκληρός νόμος και οι σχετικές συμπεριφορές ήταν απάνθρωπες. Αλλά και σήμερα επικρατούν παρόμοιες συνθήκες, απλώς τα πράγματα γίνονται πιο πολιτισμένα και τελικά οι άνθρωποι υποφέρουν.

Κατ' αρχάς και σήμερα οι άνθρωποι δανείζονται από τις τράπεζες, δυστυχώς και από τους τοκογλύφους, αλλά και τα κράτη λαμβάνουν δάνεια από τις λεγόμενες αγορές. Υπάρχει μεγάλη οικονομική αλληλεξάρτηση με αποτέλεσμα να καταστρατηγείται η ελευθερία. Βέβαια, μερικές φορές ο δανεισμός είναι αναγκαίος, αλλά δεν δικαιολογείται το να λαμβάνονται δάνεια χωρίς ουσιαστικό και πραγματικό λόγο. Τον τελευταίο καιρό επικρατούσε μια μόδα δανεισμού. Από το παραμικρό οι άνθρωποι έπαιζαν στο χρηματιστήριο, λάμβαναν καταναλωτικά δάνεια. Στην βάση του θέματος αυτού υπήρχε η ευμάρεια, η απερισκεψία, αλλά και η πρόκληση, από την άποψη ότι οι ίδιοι οι δανειστές προκαλούσαν και προέτρεπαν τους ανθρώπους να λαμβάνουν άσκοπα δάνεια. Έτσι, παρατηρήθηκε μια φρενίτιδα, των μεν ανθρώπων να δανείζονται εύκολα, των δε δανειστών να διευκολύνουν τον δανεισμό και να τον επιδιώκουν.

Αν εξετάσουμε το θέμα αυτό από θεολογικής και εκκλησιαστικής πλευράς, τότε μπορούμε να πούμε ότι στην κοινωνία μας κυριαρχούν τα πάθη της φιληδονίας και της φιλαργυρίας, επιδιώκεται μια ευμάρεια και υπερκατανάλωση με δανεικά. Από την άλλη μεριά επιδιώκεται ο δανεισμός ως προσπάθεια υποδούλωσης των ανθρώπων και των λαών. Η «θρησκεία της φιλαργυρίας» που επικρατεί σήμερα στον κόσμο έχει ως αρχή να είναι όλοι –άνθρωποι και Κράτη– χρεωμένοι, ώστε εύκολα να εξουσιάζονται, να γίνονται δούλοι. Οι συνέπειες της καταστάσεως αυτής είναι φοβερές. Όσοι χρωστούν ζουν κάτω από τον φόβο και την αγωνία των μελλόντων, περιπίπτουν σε απόγνωση και μελαγχολία, χάνουν τον ύπνο τους, εισέρχονται σε φυλακές, δημιουργούν προβλήματα στις οικογένειές τους. Ειδικά τα Κράτη χάνουν την ανεξαρτησία τους, πολλές φορές χάνουν την εδαφική ακεραιότητά τους, υποτάσσονται σε εξωτερικές πιέσεις, γενικά βρίσκονται σε κατάσταση δουλείας. Λέμε ότι καταργήθηκε η δουλεία, όπως υπήρχε παλαιότερα, αλλά όμως επανήλθε με άλλη μορφή και άλλον τρόπο.

Όταν εξετάσει κανείς την νοοτροπία των διαφόρων Χριστιανικών Ομολογιών που αναπτύχθηκαν στον δυτικό χώρο, θα διαπιστώσει ότι η νοοτροπία της φιλαργυρίας και του νεοπλουτισμού διακρίνει τον δυτικό Χριστιανισμό, με τον θεολογικό σχολαστικισμό και τον προτεσταντικό ηθικισμό. Ο σχολαστικισμός των Παπικών κάνει λόγο για την ευδαιμονία σε αυτήν και την άλλη ζωή, και ο ηθικισμός των Προτεσταντών δεν αρνείται τον πλούτο, αρκεί να είναι νόμιμη η κτήση του, δηλαδή ταυτίζει το νόμιμο με το ηθικό. Αντίθετα, η Ορθόδοξη ηθική που είναι στην βάση της ασκητικής, προσδιορίζεται από την φιλοθεΐα και την

φιλανθρωπία, απεξαρτά τον άνθρωπο από την ύλη, θεραπεύει τα πάθη της φιλοδοξίας, της φιλαργυρίας και της φιληδονίας.

Οι ορθόδοξοι Χριστιανοί αρκούνται σε αυτά που έχουν, αποφεύγουν τον δανεισμό, ζουν ασκητικά, απομακρύνονται από την χλιδή και την πολυτέλεια, και, βεβαίως, ευεργετούν από τα υπάρχοντά τους εκείνους που έχουν ανάγκη. Όταν διαβάσει κανείς την Επί του Όρους ομιλία του Χριστού, που αποτελεί τον καταστατικό χάρτη του Χριστιανισμού, βλέπει το ασκητικό αυτό ήθος που διδάσκεται από τον Χριστό, το οποίο μας δίνει την ελευθερία και κυρίως μας οδηγεί στην βίωση της αγάπης του Θεού, της Βασιλείας του Θεού. Ας μάθουμε να είμαστε ελεύθεροι, ανεξάρτητοι από οικονομικές πιέσεις.

ΕΛΕΓΧΕ ΠΑΝΤΑ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΣΟΥ

(Αγ. Λουκά επισκόπου Κριμαίας)

Προκαλεί αγανάκτηση η συμπεριφορά του κακού δούλου που ο εύσπλαχνος κύριος μόλις του άφησε μεγάλο χρέος δέκα χιλιάδων ταλάντων και εκείνος μόλις είδε κάποιον που του όφειλε μόνο εκατό δηνάρια τον έπιασε και άρχισε να τον σφίγγει. Ο φτωχός τον παρακαλούσε και του έλεγε ίδια λόγια που μόλις πριν λίγο ο άσπλαχνος δούλος έλεγε μπροστά στον κύριο: «Μακροθύμησον επ' εμοί και αποδώσω σοι» (Μτ. 18, 29). Αλλά εκείνος δεν θέλει να περιμένει και βάζει στην φυλακή τον οφειλέτη του.

Τί πιο άδικο μπορεί να υπάρχει; Είναι έσχατος βαθμός σκληροκαρδίας και ασπλαχνίας, είναι πλήρης απουσία της ευσπλαχνίας, της θέλησης και της ικανότητας να αφήνει κανείς στον πλησίον τα οφειλήματά του. Είναι η λήθη εκείνης της αίτησης που κάθε μέρα απευθύνουμε στον Θεό: «Και άφες ημίν τα οφειλήματα ημών, ως και ημείς αφίεμεν τοις οφειλέταις ημών». Δεν θέλουμε να αφήνουμε στον πλησίον τα οφειλήματά του, περιμένουμε όμως από τον Θεό να μας αφήσει τα δικά μας.

Την πιο σκοτεινή πλευρά της ψυχής του έδειξε αυτός ο άκαρδος άνθρωπος στον πλησίον του. Ποιά ήταν η αιτία να φερθεί τόσο σκληρά και να καταπατήσει το δίκαιο; Πρώτ' απ' όλα ήταν ο εγωισμός του, η φιλαυτία του. Λογάριαζε μόνο τον εαυτό του και δεν σκεφτόταν τους άλλους, μόνο για τον εαυτό του ήθελε καλό. Όλες οι σκέψεις και επιδιώξεις του ήταν στο να αποκτήσει όσο γίνεται πιο πολλά. Ήταν πολύ μεγάλος εγωιστής. Δεν του αρκούσε ότι πήρε από τον κύριο δέκα χιλιάδες τάλαντα, δεν μπορούσε να ξεχάσει και εκείνα τα εκατό δηνάρια που του χρωστούσε ο φτωχός.

Ας δούμε όμως και τη δική μας καρδιά. Δεν υπάρχει μέσα μας σκληροκαρδία και φιλαργυρία; Πόσοι από μας περιφρονούν τα λεφτά και δεν επιδιώκουν τον πλούτο; Λίγοι, πολύ λίγοι. Φιλαργυρία είναι η αμαρτία των περισσότερων ανθρώπων. Αγανακτώντας για την φιλαργυρία του καλού δούλου, πρέπει με ταπείνωση να παραδεχτούμε ότι και εμείς ευθυνόμαστε για την ίδια αμαρτία.

Στο παράδειγμα του κακού αυτού δούλου βλέπουμε την χειρότερη εκδήλωση του πάθους του εγωισμού και της φιλαργυρίας. Όμως δεν αγαπάμε και εμείς τον εαυτό μας πιο πολύ από τον πλησίον μας; Τηρούμε την εντολή: «Αγαπήσεις τον πλησίον σου ως σεαυτόν» (Μτ. 19, 19);

Αγαπάμε τον εαυτό μας και για τους άλλους λίγο νοιαζόμαστε. Αυτό σημαίνει εγωισμός, είναι το πάθος που σε τέτοια άσχημη μορφή εκδηλώθηκε στην περίπτωση του κακού δούλου. Ήταν άνθρωπος σκληρόκαρδος και άσπλαχνος. Εμείς όμως μπορούμε να πούμε για τον εαυτό μας ότι τηρούμε την εντολή του Χριστού: «Γίνεσθε ουν οικτίρμονες, καθώς και ο πατήρ υμών οικτίρμων εστί;» (Λκ. 6, 36). Ποιος αγαπάει τον πλησίον του σαν τον εαυτό του; Ποιος τον φροντίζει όπως φροντίζει τον εαυτό του; Μόνο οι άγιοι. Εμείς δεν είμαστε άγιοι γιατί όλοι έχουμε τα ίδια πάθη που βλέπουμε στους άλλους, όπως είπε ο άγιος Τύχων του Ζαντόνσκ.

Πολλές φορές δεν δείχνουμε έλεος στους οφειλέτες μας. Αλλά ο απόστολος Ιάκωβος λέει: «Η γαρ κρίσις ανέλεος τω μη ποιήσαντι έλεος» (Ιακ. 2, 13). Να τρομάζουμε ακούγοντας αυτά τα λόγια του αποστόλου γιατί θα έχουμε την ίδια μοίρα με τον άσπλαχνο δούλο, τον οποίο οργισμένος ο κύριος παρέδωσε στους βασανιστές, ώσπου να ξεπληρώσει όλο το χρέος. Στο τέλος της παραβολής ο Χριστός είπε: «Ούτω και ο πατήρ μου ο επουράνιος ποιήσει υμίν, εάν μη αφήτε έκαστος τω αδελφώ αυτόν από των καρδιών υμών τα παραπτώματα αυτών» (Μτ. 18, 35).

Μία άλλη φορά ο Χριστός είπε: «Εάν γαρ αφήτε τοις ανθρώποις τα παραπτώματα αυτών, αφήσει και υμίν ο πατήρ υμών ο ουράνιος' εάν δε μη αφήτε τοις ανθρώποις τα παραπτώματα αυτών, ουδέ ο πατήρ υμών αφήσει τα παραπτώματα υμών» (Μτ. 6, 14-15). Ο Κύριός μας είπε να προσευχόμαστε με την προσευχή που έδωσε στους μαθητές του, η οποία λέει: «Και άφες ημίν τα οφειλήματα ημών, ως και ημείς αφήμεν τοις οφειλέταις ημών». Αυτά τα λόγια επαναλαμβάνουμε κάθε μέρα.

Βλέπετε ότι η απαίτηση είναι μεγάλη. Δεν μπορούμε όταν, βλέπουμε τις κακίες που κάνουν οι άλλοι, μόνο να αγανακτούμε πρέπει να θυμόμαστε τον λόγο: «πρόσεχε σεαυτόν». Να προσέχεις πάντα την καρδιά σου, την κάθε κίνησή της, ακόμα και τις πιο ασήμαντες εκδηλώσεις των παθών μέσα της. Ας θυμόμαστε πάντα τον λόγο του αποστόλου Παύλου στην επιστολή προς Εφεσίους: «Γίνεσθε δε εις αλλήλους χρηστοί, εύσπλαχνοι, χαριζόμενοι εαυτοίς καθώς και ο Θεός εν Χριστώ εχαρίσατο υμίν» (Εφ. 4, 32). Πρέπει να συγχωρούμε τους άλλους έτσι όπως το είπε ο Χριστός στο τέλος της παραβολής' με όλη την καρδιά.

Ας μάθουμε να κάνουμε αυτό που ζητάει από μας ο Χριστός' να είμαστε σπλαχνικοί, όπως είναι εύσπλαχνος ο επουράνιος Πατέρας μας και με όλη την καρδιά να συγχωρούμε στον πλησίον τα παραπτώματά του. Τότε και εμάς θα μας συγχωρήσει ο επουράνιος Πατέρας μας. Αμήν.